

DELVIDÉK

(HÁCIKAI NAPLÓ) — FOLYÓIRAI NAPILAP

— Szerkesztőség és Kiadóháza: —
Budapest, IV., Falkovics-utca. 30.
(Telefon: 200.)

Feladványok: —
KOVYA LAJOS

Szerkesztő: —
BENKES MÁRK

— Megjelenés: mindennap délután. —
Előfizetési díjak: egész évre 72 K,
félre 36 K, negyedévre 18 K.

Népitélet a bolsevista expenensek fölött.

Budapest, aug. 23. Friedrich István miniszterelnök elismeri, hogy különösen a Dunántul több helyén a népitélet hegyetlenül végzett a bolseviki rémuralom főbb alakosaival.

„Rossz hővelkezmények.”

E címen a Daily Telegraph foglalkozik a román álláspont mélyebb konzekvenciáival. Mindenekelőtt konstataálja, hogy sem a szerbek, sem a csehek, sem az olabonyugodni abba, hogy y őriási részt a románok ljanak.

A magyar béke.

A Daily Telegraph jelentése szerint a Magyarországgal való békeszerződés augusztus végén készen lesz.

Andrássy a magyar | Meggyilkolták Gorkij!

miniszterelnök.

Szegedről megbízható forrásból arról értesültünk, hogy a budapesti kormány elnöke Andrássy Gyula gróf.

A Daily Mail aug. 18-i száma közli: Gorkij Maximet, akit nemrégiben latartóztatnak, egy lett kommunista agyonlőtte.

Megindult a forgalom Magyarországnak és Jugoszlávia között.

Pécs, aug. 23. Pécs és Budapest között tegnap megindult a vasútforgalom. Valószínű, hogy a forgalom állandó lesz és lehetővé válik tenni Magyarországnak és Jugoszlávia közt a rendes kereskedelmi összeköttetést.

A magyar kormány újjáalakítása.

Budapest, aug. 23. Friedrich Istvánnak sikerült a szocialistákkal oly megállapodásra jutnia, melynek alapján Cserami, Peidl és Payer hajlandók elfogadni a felajánlott tárcákat. Balogh György igazságügyi miniszter már le is mondott.

Demokrata szolidaritás.

— Nem adják ki Kun Bélát. —

A Neue Freie Presse e hó 19-iki számában Renner kancellár hosszú nyilatkozatban fejti ki, hogy Kun Bélát az osztrákok politikai fogolyként tekintik, és azt kérdezi, mit szólna Friedrich, ha őket, mikor az osztrák kormány vendégszeretettel élvették, Kun Béla követelésére kiadták volna. Ami a gyilkosság vádját illeti, Renner hivatkozik Tisza Istvánnak az aratósztrájk alkalmával követett eljárására, amikor Tisza utasítására a esendőrség statáriális eljárással, minden bírói ítélet nélkül a sztrájkolók közé lőtt.

Az Isten az ember kezében.

Azoknak irom, akik szeretnek megbotránkozni s akik mest nagy szerultságban lehetnek, mert nem történik semmi, amia meg ne lehetne betránkozni. Minden a legszébb rendben megy; a közéletben az igazi értékek érvényesülnek, a stróbereknek beaknyedott, a tiszta ambiciókak kihajnaledott s a tehetségek dalelnak. Ez agyönyört harmónia, amihet foghatót még nem pipáltunk ebben az izgága világban, valószággal kétségbe ejtheti azokat, kiknek az egészsége megkivánja a megbotránkozást. Hát én, szerkesztő ur, szives engedelmevel segíték rajtuk. Küldök Önnek egy oiket, amin szerultságban meg lehet betránkozni.

Szekás-mondás velt a háberu alatt, hogy az ember az Isten kezében van s ott igen jó helyen van. Hát én ezzel a tétellel nem vitázom. Ellenben bátor vagyok azt állítani, hogy az Isten az ember kezében nagyon rossz helyen van.

Valamelyik nap olvastam, hogy a cseh köztársaság nagyon súlyos vallási problémával birkózik. El akarja törölni a papi nőtlenséget és a latin helyett a szlavot akarja megteani liturgikus nyelvnek. A cseh papok már deputációztak is a pápánál, és ott állítólag lehetett szót érteni. Azonban nem lehet szót érteni a tótokkal. Mint a tudósítás mondja, azok ragaszkodnak a hitükhöz, mint a vasmacska a tengerfenékhez s inkább a hajótól maradnak el, mint a tengerfenéktől. Vagyis inkább nem kérnek a nagy szlavák impériumból, minthogy engedjenek az Istenükből.

Tetszik még emlékezni? A cár azt mondta, hogy az Isten ő vele van és a császár, az körülbelül azt állította, hogy az Isten ő benne van. A zaporogi kozák Isten

nevében emelte keresztvetésre szőrös kezét, mikor sikerült neki a zsinagógát felgyújtani és hét nap és hét éjjel az Isten nevében verték tüzelő hemlokukat a leaber-gi nagytemplom márványkeekáihoz a reszkető szakállu öreg zsidók.

Amit a háberu olyan becselenél üzött, az Isten nevének lealacsonyítását ugyanugy fejtatja a béke. Osztalysrdék, egyéni érdekek egyformán az Isten nevébe takaródnak. Mi az Isten, ha nem az irgalelem és szeretet, amely egyformán felkölt napját jókra és gonoszokra, vöröskére, fehérekre, sőt feketékre!

... Nema tudom, hány istent ismer az összehasonlító mitológia, de az mind „igaz isten” velt a maga idejében. Dágon, a véresszáju, aki szüzek fehér husával töltözött; Cserni Bog, a szlavok fekete istene, aki éjszia lovakon járt; Trimurti, a háromfejű; Zeus, a mennykövező; Meloch, a tüzes gyomru, akinek a sziriai forró éjszakák halletták fagyasztó bögését; Ammon, a réskigyó; Angekok, a halzsíros száju eszkimó isten; Jahve, a rettentés, aki hetediziglen megbosszulja a vétkeket; Alláh, a moslim isten, aki gyüllöli a keresztényeket; Krisna, akinek máglyáján elégetik az özvegyeket a szeretet nevében; Buddha, az önsanyargatással tisztelendő; Okelonkulu, akit fagyókérből farag és embervérrel fest pirosra a néger az Ukereve partján; s ha piros, ha sárga, ha fehér, ha fekete, ha márvány, ha staniol, az mind egyedülvaló igaz isten s mind elkárhoztatja azokat, akiknek más színü az istene. S ó, jaj, ezek az istenek, akiket emberkéz faragott a maga hasonlatosságára, ezek mind élnek, ezek mind halhatatlanok! Azt a másikat, akinek lennie kell, azt pedig az emberek el akarják sikkasztani a világból.

Károlyi, a fenegyerek.

Egy bukott nagyság áncolásai.

A Párisi Temps részletesen foglalkozik a magyar eseményekkel. Megírja többek között, hogy az új magyar kormány kémbesítette az összes jegyzékeket és közléseket, melyeket a román főparancsnoktól kapott az egyesült antant misszióknak, mint amelyet egyedül ismer el kompetens hatóságnak.

A minisztereket osztrótokon Magyarország összes markáns egységei hűségükről és bizalmukról biztosították.

A Tempsből tudjuk meg azt is, hogy Károlyi Mihály a magyar nemzet átkos siratója, Jászi Oszkár bábjá még mindig politikai nyilatkozatokat tesz.

Prágai jelentés szerint panaszok a Magyarországon esedékes irakodó anarchia felől. Nem állítja az állítani, hogy Budapesten a vörös terror fehér terror váltotta fel s hogy József főherceg diktatúráját tiszták és a román dinasztia készítették elő, amely diktatúra hamarosan monarchiára fog alakulni és pedig kétségtelen erő nemetbarát szellemben. József főherceg különben a szept. kormányra támaszkodik, melyet a Tiszapártiak és a németbarátok alkotnak.

El az intervjú összes bamba-ságaival, tájékozatlanságaival és rosszhiszemű kutmörgezésével valóban rávall Károlyi Mihály észére és szívére. Mindenesetre jellemző, hogy a Károlyi Mihály robbanásra szánt aknáival szemben a Temps a magyar ügyek tárgyalását egy cikkeske fejezi be, mely azt a hirt hozza, hogy a német közvélemény József főherceg akciójában antant machinációt keres, melynek az volna a célja, hogy bizonyos formában restaurálja a volt osztrák-magyar monarchiát s ezzel megakadályozza Auszriának Németországhoz való csatlakozását. — Berlini telegramok és lapkirovatok azt állítják, hogy a monarchia visszaállítására való törekvés az angol politika műve.

Ezzel szemben a Temps hangsúlyozza, hogy az antant nem edja magát sem Bécs, sem Budapest belső ügyeibe, az államforma és a belső berendezkedések ügyeiben a népkarantnak szabad megnyilatkozása biztosítva lesz.

Ezzel a Temps megfelel úgy Károlyi Mihálynak, mint az itthoni kutmörgezőknek, akik siettek éket látni a József herceg akciójá és az antant között.

— A tanév kezdete a társulati felső kereskedelmi iskolában. Aug. 29 én és 30 án javítóvizsgálatok. 29 én reggel 7 és 8 óra közt jelentkezés az igazgatónál a bizonyítvánnyal. Szept. 1. én az alsóra, 2. én a középsőre és 3. én a felsőre felvételek mindennap d. e. 8—12 óráig. Szept. 3. én a felsőosztályu magántanulók szóbeli vizsgálata. — Szept. 4. én megnyitás és osztályrendezés. — Szept. 5. én a tanítás kezdete. — Szept. 9, 10, 11, 12, 13. án érettségi írásbeli vizsgálat, szept. 20 és 26. között javító és rendes érettségi írásbeli vizsgálat, szept. 20 és 26. között javító és rendes érettségi szóbeli vizsgálatok, ugyanakkor az alsó és középső osztályu magántanulók szóbeli vizsgálata. Az igazgató.

Rekvirál a katonaság . . .

— A rendőrfőkapitány felhívása a lakossághoz. —

Saját tudósításunk.)

Szabadka, aug. 25

Máskor sem fogadta valami nagy örömmel a gazdaközönség a rekvirálás hírért, még kevésbbé most, a legnagyobb dologidő szakában. Tény az, hogy a külterületeken kőszáló katonák rendszeresen rekvirálnak, természetesen jogtalanul, mert fölöttes hatóságuktól erre vonatkozólag mindenféle engedélyt vagy meghatalmazást nem kaptak. A jámbor gazdák bedőlnek az illetéktelen egyének követelődésének, szó nélkül adják át kecsijukat, lovaikat egy kis utazásra, mert az illetők Zentára avagy Obecásra óhajtanak utazni; közben mások szalmát, sőt élelmiszert is rekvirálnak és a megrémült gazda kénytelen átadni a kívánt dolgokat, különben kegyetlenül sverik.

Ezen anomáliákat a panaszosok

a rendőrfőkapitány tudomására hozták, aki saját hatáskörében beáll már is intézkedett ezek megszüntetését illetőleg. Lapunk utján is tudtára adja a közönségnek, hogy a katonaságnak nincs joga a rekvirálásra. Ha esetleg erre kerülne a sor, az esetben a polgári és katonai hatóságok közeggyüttesen intéznék azt, illetőleg a katonaság a polgári hatóság engedélyével. Senki sem köteles tehát illetéktelen egyének követelődését teljesíteni, még akkor sem, ha meghatalmazásra hivatkozik, ha csak írásbeli megbízást nem mutat fel.

Egyébként a jogtalan rekvirálásokat a külterületi csendőrség is hamarosan megakadályozza, így aztán nem kell tartani a gazdáknak attól, hogy rekvirálás ürügye alatt kifosztják őket.

Százezer kor.-ba kerül a gimnázium helyreállítása

— A katonaság végleg kivonult az épületből. —

Szeptemberben ismét megkezdődik a tanítás az épületben.

(Saját tud.)

Szabadka, augusztus 25

A katonaság által igénybevett gimnázium végre mégis felszabadult és átadható lesz hivatalosan. A megszálló csapatok parancsnoksága átadta az épületet a városi hatóságnak és most már bizonyos, hogy az épület hosszú ideig ismét a kultura szolgálatába szegődik.

A katonaság a hosszú idő alatt roppant nagy károkat okozott az épületben és annak felszerelésében. A város már eddig 59 ezer koronát fizetett ki az okozott károk helyreállítására.

Az épület átvétele után a mérnöki hivatal megállapította a hiányokat és a legutóbbi tanácsülésen Strassburger mérnök bejelentette javaslatát az épület teljes helyreállítására vonatkozólag. A munkálatok az előirányzott 105 ezer korona terhére történnek.

A tanács, miután az épületre sürgős szükség van, felhatalmazta a mérnöki hivatalt, hogy a munkálatokra pályázatot írjon ki és a legkedvezőbb ajánlat elfogadásával a munkálatokat haladéktalanul

kezdje meg. Az épület helyreállítása előreláthatólag körülbelül további 45 ezer koronát igényel.

A mérnöki hivatal szerint az épület földszinti és első emeleti része már szeptember hó folyamán átadható lesz, de október hó 20. ig az összes munkálatok befejezését nyernek.

Azokat a berendezési tárgyakat, amelyeket a katonaság kölcsönbe elvittet, egyelőre nem pótolják, hanem a többi iskolában meglevő készletekből fogják a berendezést kiegészíteni.

Miután az épületek helyrehoztalánál a különféle tisztító eszközökre nagy szükség van, Strassburger mérnök kéri a tanácsot, hogy ezek beszerzésére külön két ezer koronát utaljon ki. A tanács a kért összeget Strassburger mérnök kezébe küldte, aki az összegről külön elszámolni köteles.

Az épület helyreállítására elköltött 100 ezer koronán felül összeget, a belgrádi kormány rendelkezés értelmében, a hadikincstár fogja megfizetni.

Szedhet-e kauciót a villanytársulat?

— A „villanyadó“ ügye a tanács előtt. —

(Saját tudósításunk.)

Szabadka, augusztus 25

Gondolta volna valaki még rövid pár hónap előtt is, hogy villanyadót szólnak a nyakunkba? Nem. Szinte hihetetlen, hogy egy magánvállalat, egy részvénytársaság minimuma 100-500 koronáig terjedő kauciót szed az áramfogyasztó közönségtől csak azért, mert az üzem még mindig állandó deficitet dolgozik, melynek oka az örökös szemmizériában rejlik... És még hegyjén, mondjuk, hogy megfizetnénk a „tisztességes“ óvadékat azon hiszenben, hogy beállítják a normális világítást s rendszeresen adnak iparáramot is de ki szavatol ezért, talán a tár-

sulat igazgatósága? Aligha volna lehetséges, amikor 1 koronás egy-ségár mellett sem tudat dolgozni. Akkoriban örömmel fizette le az áramfogyasztó azt az egy koronát, mert az romlító, hogy rendszeres világítást kap; mikor pár héttel az áramelés után egy koronáért gyakrabban élvezte az egyiptomi sötétség sajálmességét, mint a vibráló villanyfény félig megtört sugarait, akkor bizony nem egy áramfogyasztó gondolt a vezeték leszerelésére. „Nevetséges, hogy manapság még a sötétséget is megszüntetik az emberrel — mondotta az egyik polgártárs. Ad-

dig, míg nem vezettem be a lakásomba a villanyt, krajoár nélkül gubbasztottam a sötétben, tavaly már 30 fillérem bánta, most meg 1 korona se elég, kaució kéne...“

Szóval óvadékat szed a villanytársulat, nem mese ez sem nem álom, hanem szomorú valóság. Mivel kapcsolatosan feltehetjük a kérdést, hogy jogában áll-e a részvénytársaságnak engedély nélkül „villanyadót“ vetni ki a közönségre? Mert hogy teljesen önkénytelenleg járt el, azt mindenki tudja. A városi tanácsnak, mint illetékes hatóságnak sem szóbeli, sem írásbeli kérvény formájában nem hozták tudomására a telepítők nagyra törő terveiket. Azt hitték talán, hogy a hatóság nélkül is simán elintéztetik a dolgot... Eddigelőre egyetlen egyéni szedték be óvadékat; az illetők megfizették, mert kikapcsolták volna vezetéseiket. Szépen fejlődött volna az ügy tovább, ha a tanács szombati ülésében vétőt nem mond.

Eltéktelve attól, hogy a társulat a hatóság megkerülésével „adóztatja meg“ az áramfogyasztó közönséget, még utólag sem engedőlvázi az indokolatlan megterhelést.

igazgatóságát a városi önkormányzatnak átadották.

Szeged szabad vásárlási körzetet kér a szerb kormánytól.

Nagyfontosságú értekezlet tartottak a napokban Szeged közelében érdeklődő teendő intézkedésekre vonatkozóan a szegedi kereskedők, szindikátusok, pénztárosok és mások képviselői. Az értekezleten több ötlet vetődött fel, amelyek érdekében most folynak az illetékes körökkel a tárgyalások.

Az értekezlet megállapodásaihoz képest Balogh Károly tanácsnok a Nemzetközi Élelmiszer Bizottsághoz átiratot intézett. Ebben kifejti, hogy az értekezlet arra a megállapodásra jutott, hogy a bizottság támogatása nélkül lehetetlen a város és környéke ellátásának biztosítása, amennyiben a megszállott országok nem mindig respektálják a kiadott autorizációkat. Viszont a szállítási igazolványok megszerzése annyira költséges, hogy az elhozott árak jelentékenyen megrágnak. Ezért kéri az értekezlet a nemzetközi élelmiszer bizottságot, hogy támogassa a várost, mert az antantnak intenciója a wilsoni elvek szerint is az, hogy a rend és a nyugalom helyre álljon. Ez pedig szinte lehetetlen, ha az élelmiszer egyre drágább lesz.

Egyben felített a magyar kormányhoz is, hogy a kormány járjon el a szerb és a román kormányoknál, hogy a két kormány hártsa el a város ellátása előgördített minden akadályt és ne nehezítsék meg az árak ideszállítását. Kérésre meg ezenkívül a kormány a szerb királyi kormányt, hogy Szeged és környéke ellátására állapítson meg egy geográfiai körzetet, ahonnan Szeged szabadon vásárolhat élelmiszereket.

N A P I H I R E K.

Újságírók

mentek deputációba és azt mondták, hogy legesetebb törekvésüknek ismerik az áldásos béke megteremtésért kifejtendő munkát. Hogy nekifeszült izmokkal építeni skarnak a romokon szilárdabb, hatalmasabb társadalmat, mint a korhadt régi volt; s hogy a hideg márvánnyá mereve 'oit lelkek érdességét le akarják oszlozni s ehariatidákat: a szeretet apró kis istenkéit óhajják megtaragni minden ember szívébe. Hogy távozzék a gyűlölet, mely vértócsákban hiszt meg undok szörnyeteggé s a sok brutalitás helyébe jöjjön egymás megértése, kölcsönös megbecsülés. A tollal nem író háborukat sürgotnek, nem uszításokat karmolnak; a rotációs gépek nem lühegnek boszut, pogromot, kulturharcot, jogfosztást, laikus morált, szekularizációt, — s az utcák sarkain a rikkancsok nem rikoltanak vérkorbácsoló szenzációkat s két hatosért nem jól megvilágított haláloztatásokat kap a publikum, hanem evangéliumot, örömhírt, angyali himnuszt: békesség.

Mely kényszerrel, robbanattal, tüszalt s egymás ellen hejszolta a kultúr népek. Nos mutassa meg most a sajtó azt, hogy a bitangul srabolt békéjét vissza tudja adni a világnak. A redakciókban csak pacifisták róják a sorokat, a vezérekhezök szuggertálják a tömeglélekbe a béke megteremtésének s fenntartásának vágyát, szükségét, — a riporterek fűrészzék ki a béketeremtéseket s magasztalják azokat, a pósták daloljanak rap-szodiákat, ódákat, szonetteket a béke áldásokat hirdő istenasszonyáról s a szeddőlegények szórják szét a betűket, ha nem a szent békesség szavaiba simulnak, a kö-zönség bojkottálja a lapot, mely még mindig nem értensől, hogy nem gyűlöletre születünk e világon.

Boldogok a békességesek, mivel hogy ők istenfiaknak hívatnak.

— A városi épületek tatarozása. A mérnöki hivatal már régebben jelentést tett a tanácsnak, hogy a városi épületek tatarozására legalább öt vagon mésszre van szükség. A mérnöki hivatal egy zágrábi cégtől 100 métermázsza mésszet szerzett be, ab Szabadka állomás, kilonként 98 fillért. A mérnöki hivatal kéri az összeget a cég részére kiutalni. A tanács a 100 métermázszaért járó 9800 koronát az épületek számlájának a terhére kiutalta.

— Beiratások a leánygimnáziumban. A szabadkai állami leánygimnázium I—VII. osztályába szept. hó 1—3-án d. e. 9—11 ig írják be a tanulókat a Kossuth utcai helyiségben. Az elsőadások szept. hó 5 én kezdődnek. Bunyevác-szerb anyanyelvű tanulók az I—IV. osztályba nem iratkozhatnak. Az alsó négy osztályba az intézetbe járt tanulók akadálytalanul, másfoku intézetből jövő felvételi vizsgálatot vehetők fel.

— A nyilvános épületek tisztántartása. A városháza és a többi nyilvános épületek cél-

jaira raktáron tartott tisztító eszközök elfogytak. A mérnöki hivatal a tisztító eszközök beszerzésére 5800 koronát javasol kiutalni. A tanács az összeget felerészben az iskolák, felerészben az épületek számlájának a terhére a tisztítóeszközök esetenkénti bevásárlása céljából, Vojnicz Tuncics Timó gazdasági tanácsnok kezeihez kiutalta.

— Iskolai hír. A szabadkai állami elemi népiskolai tanítónőképző intézet igazgatósága az 1919/20 tenévi felvételre ezennel pályázatot hirdet.

A tanítónőképző intézet eddigi IV. osztálya mellett megavillik az 1919/20 tanévben bunyevác nyelvű I. oszt. is, amelybe fiúk is nyerne felvételt.

Mindkét tannyelvű I. oszt. ba való felvételért folyamodhatnak azon ép és egészséges szervezettü tanulók akik 14 életévüket betöltötték s a polgári felsőleányiskola, vagy gimnázium négy osztályát sikeresen elvégezték.

Az I. K. és bélyeggel ellátott kérvényekhez csatolandó: születési, orvosi, iskolai és hatósági bizonyítvány a családfentartó polgári állásáról, vagyoni helyzetéről és az ellátandó családtagok számáról.

A pályázók nyútsák be a kérvényeket mielőbb az intézet igazgatóságához és fejezzék ki abban világosan, hogy a magyar vagy a bunyevác tannyelvű I. oszt. bákérik felvételüket.

A magasabb osztályokba folyamodók a felsorolt okmányokkal feleszerelt kérvényekben igazolni tartoznak eddigi képzőintézeti tanulmányaikat.

A tanév szept. 15 én kezdődik, addig az érdekeltek értesítést kapnak a felvételtől.

Miután az intézet internátusa jelenleg is szünetel, a növendékeket egyes családoknál helyezik el a szülők.

— Öngyilkos kereskedő. Biermann Mór fa és sörkereskedő Odor utcai lakásán öngyilkossági szándékból beretvával elvágta a nyakát és köldöke elatt is egy súlyos szurást ojtott magán. Sérüléseibe belehalt. Tetvének okát nem tudják.

— Megharapta a kutya. Kunyi Tamás 46 éves vasuti ért tegnap a Majsai-uton megharapta egy kutya. A harapás oly erős volt, hogy a mentőket kellett kihívni a sérült emberhez, akik aztán bekötözték.

— A football áldozata. Jaskovics István 18 éves fiú a Szegedi uti sporttelepen footballozás közben bal kulcscsontját eltörte. A mentők nyújtották neki az első segélyt.

— Tanév kezdete a társ. női kereskedelmi szaktanfolyamon. Beiratás szept. 1, 2, és 3 án délután 3—4 óráig. Szept. 3 án délután 3—4 óráig javítóvizsgálat. 9 én megnyitás és osztályozás, 10 én a tanítás kezdete. Szabadka, 1919. aug. 23 án. Az igazgató.

— Beirathozás a polgári fiúiskolába f. é. szept. 1-én, 2 án, 3 án és 4 én d. e. 8—12 ig tartatik meg a polg. fiúisk. épületben (Damjanics-u.) Felvételinek tanulók a második, harmadik és negyedik osztályba, első osztályu tanulók az eddigi rendelkezések

értelmében nem vétetnek fel. Szükséges okmányok: mult évi iskolai bizonyítvány, születési, anyakönyvi kivonat és újraoltási bizonyítvány. Tan- és beiratási díj egész évre 35 korona. Javítóvizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg: szept. 1 én IV. oszt. (A és B), — szept. 2 án III. oszt. (A és B), — szept. 3 án II. oszt. (A és B) és I. A oszt., szept. 4 én I. B oszt. javítóvizsga, és magántanulók javítóvizsgálata. A javítóvizsgálatok mindenkor d. u. 8—6 ig tartatnak meg. — Szeptember 5 én és 6 án felvételi, különböző és magánvizsgálatok. — A polg. fiúiskola igazgatósága.

— Magán. pót. és javítóvizsgák a főgimnáziumban. A Szabadka városi magyar főgimnáziumban a javítóvizsgálatok, valamint főigazgatói engedelvek alapján a magán- és a differenciális vizsgálatok is folyó évi augusztus 29 én (pénteken) délelőtt 9 órákor kezdődnek; az érdekeltek tanulók osztálybizonyítványukkal augusztus 28 án. (szűrtörökön) délelőtt 9 óráttól 10 ig jelentkezzenek a főgimnáziumi épület tanácskozó termében.

x Dr. Bihari Lujza fogorvos hazakereszt és rendelését ismét folytatja Popovics-főle házában, Főter (Vukovics Garó hálafelelőtt)

x Dr. Vécsei Jenő orvos rendelője nem beteg részére. Lakása: VI. kör, Mária Terézia-ter 12., Vojnicz Piroka-főle ház. Rendel: d. e. 7—9 ig; d. u. 2-től fél 4 ig és 5—7 ig.

x Dr. Csajkás Balázs orvos v. klinikai asszisztens, bőrgyógyász, urológus, nőgyógyász. Rendel: VI. Terep tér 11. d. e. 8—9, d. u. 2—4 ig. Vérvizsgálat (Wassermann) Telefon 66.

Nyomatott a Szent Antal Nyomdában Szabadkán. —

Pályázati hirdetés.

Madaras községben magyar tannyelvű róm. kath. iskolánál egy megüresedett tanítói állásra f. év szeptember 10-ig pályázat hirdet-tetik.

Évi javadalma: 800 kor. készpénzfizetés, 600 kor laktör, 100 kor kertiletmény, 3 öl tűzifa és a megfelelő államsegély.

A kántori teendőkből jártasak előnyben részesülnek mert a megválasztott tanító köteles a kántort akadályoztatása esetén helyettesíteni.

A kellően felszerelt folyamodványok főtiszt Novák Ferenc p. s. b. nos iskolaszéki elnök úrnak Madarasra küldendők.

Madaras, 1919. aug. 10-án.
Madarasi iskolaszék.
Novák Ferenc
elnök

Butorokat

a legjobb minőségben a legszebb kivitelben és a legjutányosabb áron

beszerezhető

Czigler Kaics és társa

butorgyárából. Minta szobák a barátok temploma mellett butor üzletükben.

Nyiltér.

Üzv. Biermann Mórné szül. Robitsék Mariska, ugy asaját, mint gyermekei: Imre, Arthur, Iholyka és Jancsika nevében is fájdalomtól megtört szívvel jel nti, hogy felejtethetlen szeretett jó férje, illetve atyjuk

BIERMANN MÓR
1919. évi augusztus 23 án d. u. 4 órákor életének 87-ik, boldog házasságának 12-ik évében váratlanul elhunyt.

A megboldogult földi maradványai f. hó 24-én d. u. 3 órákor fog a szabadkai izr. temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Szabadka, 1919. aug. 23
Áldás és béke poraira.

Üzv. Biermann Jakabné anyja, Robitsék Jakab és neje apósa és anyja. Regina, Hugó és Béla testvérei. Biermann Jónás és neje nagybátyja és nagynénje. Továbbá nagynénje, sógorai, sógorónői, számos rokona és jóbarátai.

(Minden külön értesítés helyett)

Aprított

tűzifa

minden mennyiségben házhoz szállítva kapható

Vujkovic és Tarsánál.

Telefon 6-69 Telefon 6-69

Pályázati hirdetés.

A magyar államvasutak szabadkai üzletvezetőségének élelmezési hivatala a következő élelmiszerek szállítására nyilvános pályázatot hirdet és pedig havonta 18 kossirakomány liszt, 10 vagon korpá, továbbá 100 vagon burgonya, 2 vagon vöröshagyma és 1 vagon száraz babra.

Az ajánlatok a megfelelő mintákkal a szabadkai üzletvezetőség élelmezési hivatalába (üzletvezetőségi palota földszint 8 sz.) és pedig a Hestra vonatkozólag augusztus hó 25 ig, a burgonyára és egyéb árura f. évi szeptember hó 1-éig nyújtandók be.

A szabadkai üzletvezetőségi élelmezési hivatala.

Gőzfűrészeladás.

Azúrhozt cég belfajjai közmegegyezésünkkel közhírő tessük, Ujverbászon a vásártéren, közvetlen a Ferenc esatorna mellett, — a Ferenc esatorna részvénytársalattól bárbe vett telknn, — általunk felépítve levő esajt tulajdonunkat képező gőzfűrésztünket, a hozzá tartozó felszereléseket, épületeket követeléseinket, tartozásainkat stb. 1919 szeptember 9 és esatleg folytatódag 10 én d. e. 10 órákor nyilvános árverésen eladjuk. Kiküldési ár K. 330 000 melyen alul nem fog eladotni. Bántapánz K. 33 000. készpénzben lefizetendő. Utóajánlatok egyáltalán nem fogadtatnak el.

Minden ezen ügyre vonatkozó feltételek gőzfűrészel telepünk levő irodánkban mátol kezdve, az árverés előtti napig, vagyis szeptember 8 án d. e. 9—11 óráig és d. u. 3—5 óráig megtudható.

A cég belfajjai:
Schneider Pal és utóda Wohl S.N.
Ujverbász Bacs-megy.

FOOTBALL.

Az elmúlt héten a következő bajnoki és barátságos mérkőzések folytak le:

Péntek.
SzVAK II. (Vasas) — MTE II. másodosztályu bajnoki. Eredmény: 2:2 Félidő MTE — SzVAK 2:1. MTE pálya Szegedi ut.
Szabadkai Sport Egylet II. — Másodikkerületi F. C. II. másodosztályu bajnoki Eredmény: 3:2 Félidő 3:1. SzVAK Szegedi-uti pálya.

Vasárnap:
MTE. — SzTC. elsőosztályu bajnoki. Eredmény: 1:1. Félidő: SzTC — MTE 1:0. Bleszatelepi pálya
TzVAK (B) — II. Ker. FC. barátságos. Eredmény: 2:1. Félidő: H. Kerületi F. C. — SzVAK. 1:0 SzVAK pálya Szegedi ut.

Weitzenfeld és Tsa

eegnél Szabadka, városi bérpalota.

Gardasági cikkek:
 Léisráng, kötőfék, rudaló kötél, hálháló gabonás

zsákok,
 ponyvák, kenderkötélek, ruhaszárító, gépbajtó és csomogoló kötélek; zsákmadzag, dohány

kéveköti, és redőny-zsinorok.

Kender-kóc, tömlők,
 géphajtó

hevederek,
 mindennemű zsinogok, szalma zsákok, redőny hevederek.

Napellenző sátorvaszon
ponyva szövet
 a legjobb kivitelben kaphatók.

==== Legerősebb =====

zsírszóda

==== szappanfőzéshez =====

nagyban és kicsinyben
 — előnyösen kapható. —

NOJCSEK GÉZA
 fűszernagykereskedőnél.

Telefon 222. SZABADKÁN. Telefon 222.

Tűzifa és szén
kapható

Bánó és Bröder
 Szegedi-uti telepház.

Élesztőárusítás.

A jó hírnévnek örvendő
 Neumann-féle tiszta
szeszélesztő
 naponta kapható

HERCL VILMOS-nál

az aradi Neumann Testvérek cég képviselője. Gyánilerakat Kőlcsey-u. 248
 — főpostával szemben —

Telefon 38. Telefon 38.
 Ugyanott nagy ládák kaphatók

Ne vegyen

addig butort még meg nem

nézi a minta-
szobáinkat

a barátok temploma melletti butorüzletünkben.

Fuvarozást
 helyben és vidékre elvállal:
GERE és TÁRSA
 Miklós-u 42. Telefon 305.

==== Csak még 8 napig! =====

GOLDMARK

női kalap üzlete
teljesen feloszlik

Eladásra kerül még női-, gyermek-tagát és bárszony kalapok, selyem, plüss, és szőrme fejkötők, szőrme s plüss gyermek-garnitúrák, kalapdíszek, szallagok és negyvennyiségű virág-díszek, mélyen a beszerzési áron alul adnak el.

Gleason vállal fuvarozást Fábán Aladár. Megrendelések 225 telefonra keretnek. 1208-3

Elsőrendű faszenet

nagyban és kicsinyben

azonnali szállításra ajánl,

RÉVAI ADOLF Szabadka.

Magyar-u. 578. Telefon 551

Tükröket

a nálunk vásárolt haló szobákhoz, szeptember hó első felében minden nagybecsű vevőnknek

lefogjuk szállítani

Czigler Kaics és társa

butorgyára mintá szobák a barátok temploma melletti butorüzletünkben.

SPITZER-féle lisztárjegyzék

(a csirke-piac melletti kisközbent raktárban.)

Mai legolcsóbb lisztárak:		
Legfinomabb grisesz 0-ás liszt kg-ja:	K.	3 60
fehér főző	"	2 60
Kenyér	"	2 —
Barna buza kenyér	"	1 60
Fehér rozs kenyér	"	1 60
Takarmány liszt (Derec)	"	1 20
Korpa	"	1 —
Kereskedők, sütők és cukrászok megfelelő árendmény	Spitzer Mór	
Telefon 3-38	Terézia tér 83	

Előnyös NAGYBANI

ÁRAKON KAPHATÓ

a szabadkai

Klotildgyár gyártmánya

Rézgálicz-vasgálicz
Kénsav
Magcsávázó-szer,

továbbá

Sósav

Kékitő I-a fél kg os üvegben

Marószóda lukováczi

Kátrányos papír

Kocsikenőcs szavatolt kátránymentes

Gépolaj VI. számu

Repceolaj világos, szagtalan

Karbid 60 kg-os hordókban

Darabos keményítő

I a 70 kg os ládákban

Burgonyakeményítő -

liszt I-a 75 kg-os zsákokban

Eczetsav eredeti ólomzárótt

Kénlap I-a olasz kénből.

Szegedi paprika ólomzárótt

Gyeriya

TRAFIKANT-nál

Fűzfás-utca 308. Telefon 4-65 sz.

Kalacsbésztök

Dr. Hosszú kertészetéből.

Megrendelhető: hétköznap

dél előtt 132. sz. telefonon.

Tiszta

gyapjuszövetek,

bélések, selymek

lisztetek, és minden-

mosóárak eladása

nagyban és kicsinyben, legolcsóbb árak mellett

Strassernál

IV. kör, Damjanich-u. 62. szám, s tanítónőképződe átellenében.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kalapossegéd, kalszalkításban (Zurichten) jártas **Ódri Gyula** Apatia címre ajánkozzék. 1221-8

Butorozott szoba két személyre esetleg konyha-basználattal kiadó. Cím a kiadóban. 1284-1

Eladó egy bécsi gyártmánya zongora jutányos áron. Farkas Dező, Párhuzamos ut 228 1240 10

Középkorú iparos 90.000 korona vagyonnal rendelkezik, két fiú-gyermekének szerető anyát, magának há feleséget óhajt. Gyermek-teien özvegy előnyben részesül. Levélbeli ajánlatokat „Komoly” jellegre a kiadóba kérek. 1239-2

Gépszijj használt, de jó karban levő 15-20 cm széles 20-30 folyó méterig megvételre keresztek. Ajánlatok központi iroda Deák-uj 5. Telefon 541 1211-6

Teljes fűszerüzletberendezés és mákdaráló eladó. Érdeklődni lehet Szammáry villában Pálicson. 1206

Vaskereskedő állványok és pultek teljesen jó karban nagyobb vaskereskedéshez eladók. Ohromos Szabadkán. 1292-5

Egy ügyes kizsákolóesernyő felvesz Fierszt cukrász. 1242-1

Eladó Vamteleken 30 és 10 tase föld megfelelő gazdasági épületekkel együtt. Bővebb felvilágosítást ad Rajcsics József Zombori-u. 245

Butorozott szoba kiadó 2 személyre. Cím a kiadóban 1284-8

Nagyobb mennyiségű bor, egy-két hektos tőtelekben is eladó. Kovács Antalnál I. kör, Damjanich-u. 29/20 sz. 1225-10

Eladó lakoházak:

Főtéren több uri lakásból és fűszerüzlethelyiségekből álló modern emeletes ház.

Egressy-utca közelében az uri kaszinó mellett több lakásból álló nagy udvarral levő ház.

Magyar utcán több lakásból álló uri lakház nagy udvarral és kerttel.

Hosszú-u. elején 5 szobás és mellékhelyiségekből álló eszládi ház.

Jóay utcában 6 szobás fürdőszobával és mellékhelyiségekkel ellátott ház.

Wesselényi ut. elején nagy udvarral 4 uri lakházzal nagy pinccékkel.

Főtérhez közel 4 szobából és mellékhelyiségekből álló uri ház, mely azonnal átadó.

Fűzfás utcában 4 szoba, nagy udvarral és szép kerttel olcsón, azonnal átadva.

— Odor-utcaiban egy több lakásból álló urilakás fürdőszoba és nagy udvarral.

Cimek a kiadóban.

Hirdetmény.

A Kera-Barai Leosapó Társulat Tiszaszentmiklós-on megvételre keres egy stabil vagy mobil szivőgáz esetleg nyersolaj motort 40-80 ló erőig. Távirati értesítést kér,

Hirschl Hermann társulati elnök.

Ügynökök díjaztatnak.